

Almaröd friskola AB
info@almarod.se

2019-01-21

1 (19)

Dnr 404-2018:6285

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Almaröd Friskola i Skurups kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Almaröd Friskola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Almaröd Friskola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektor behöver försäkra sig om att det finns tillräckligt med tid för pedagogiska diskussioner och lärande i kollegiet samt se till att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektor behöver ge lärare ytterligare förutsättningar att kvalitetssäkra sina betyg genom att samverka med annan skola.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 1 augusti 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till Skolinspektionen.Lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 222 21 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2018:6285) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning,

Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling. 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att rektor på Almaröd Friskola skapar en god grund för utveckling av undervisningen. Rektor genomför ett strukturerat och långsiktigt arbete för att följa upp och analysera skolenhetens resultat, både avseende kunskapsresultat och värdegrundsuppdraget. Vidare leder och styr rektor ett strategiskt jämställdhetsarbete. Rektor leder och organiserar samverkan, arbetssätt och förhållningssätt. Dock saknas rektors ledning och styrning av det kollegiala lärandet.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Rektor följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat samt värdegrundsuppdraget

Skolinspektionens granskning av Almaröd Friskola visar att rektor genomför ett strukturerat och långsiktigt arbete med att följa upp skolenhetens kunskapsresultat. Av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa framgår att rektor tillsammans med lärarna kontinuerligt följer upp och analyserar kunskapsresultaten samt fortlöpande sätter in åtgärder utifrån de behov som framkommer i analysen. Utöver det kontinuerliga arbetet, säger lärarna att de stämmer av och analyserar kunskapsresultaten med rektor minst en gång per termin. Elevhälsan säger att de åtgärder som sätts in på skolnivå har fokus på bemötande och allas lika värde. I övrigt handlar åtgärderna om riktade insatser utifrån elevers individuella behov, exempelvis talsyntes, lässtöd i en tjänst från biblioteket och mycket lästräning för elever som behöver det. Då skolan har så få elever finns ingen nationell statistik att tillgå. Rektorn redovisar att samtliga elever i årskurs 6 nådde minst kunskapskraven för betyget E i alla ämnen läsåret 2017/2018. Läsåret 2016/2017 nådde samtliga elever i årskurs 6 kunskapskraven för betyget E i alla ämnen utom svenska, där nästan alla nådde kunskapskraven.

Granskningen visar vidare att rektor följer upp undervisningens genomförande och att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Rektorn och elevhälsan säger att värdegrundsuppdraget ingår i det gemensamma förhållningssättet kring bemötande och allas lika värde på skolan och att det ständigt aktualiseras. Lärarna uppger att rektorn, som är närvarande i undervisningen dagligen, hela tiden följer upp såväl undervisningen generellt som att de arbetar med värdegrunden och vilket resultat arbetet ger. Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår likaså att rektor

kontinuerligt följer upp lärares förutsättningar och genomför nödvändiga utvecklingsåtgärder. Det framgår även av intervjuerna att rektor fattar beslut om resursfördelning utifrån analys av vilka behov som finns samt att resursfördelningen ses över löpande och ändras utan dröjsmål vid behov.

Rektor leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektor leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete. Rektor säger att hon ser till att jämställdhetsarbete ingår i undervisningen och att det genomförs kontinuerligt. Vidare uppger rektorn att hon säkerställer att lärarna tar upp och diskuterar jämställdhetsfrågor med eleverna, exempelvis könsnormer i familjen och i arbetslivet. Elevhälsan säger att jämställdhetsarbetet är en självklarhet för rektor och att de diskuterar det varje dag samt att lärarna har många diskussioner med eleverna i klasserna. Lärare och resurspersonal uppger att ett strategiskt jämställdhetsarbete ingår i det gemensamma förhållningssättet på skolan och att rektor kontinuerligt leder och styr detta arbete samt ser till att åtgärder sätts in vid behov. Intervjuade elever säger att de pratar om jämställdhet både i undervisningen och i andra sammanhang på skolan. De säger exempelvis att de talat om orättvisan i att det finns löneskillnader mellan kvinnor och män samt om elevernas framtida yrkesval.

Rektor leder och organiserar samverkan, arbetssätt och förhållningssätt men inte att det sker ett kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen

Granskningen visar att rektor leder och organiserar samverkan, arbetssätt och förhållningssätt. Av samtliga intervjuer framgår att rektorn är tydlig i sitt ledarskap och att hon utövar ledarskapet dagligen i sin närvaro i skolan och undervisningen. Såväl rektorn som intervjuad personal säger att de har ett schemalagt möte varannan vecka då personalen samverkar kring elever och undervisning. Vidare har de handledning av psykolog för all personal var femte vecka. I övrigt har personalen och rektorn dagliga informella möten.

Granskningen visar vidare att rektorn leder och styr ett arbets- och förhållningssätt som grundar sig på tydlighet och struktur. Inkomna dokument och samtliga intervjuer ger en entydig bild av att skolan genomsyras av en tydlig och strukturerad pedagogik. Intervjuade elever säger att det alltid är tydligt på skolan och att eleverna vill ha struktur och veta hur dagen ser ut. Det är tydligt för dem vad de ska göra och alla lärare arbetar på samma sätt, enligt eleverna. Se vidare om struktur under rubriken Undervisning.

På Skolinspektionens fråga om introduktion av obehöriga lärare svarar rektorn att det inte är aktuellt eftersom Almaröd Friskola inte anställer några obehöriga lärare.

Även om personalen och rektorn har såväl vissa formella möten som dagliga informella möten med möjligheter till samverkan, visar granskningen att rektor inte

försäkrar sig om att det finns tillräckligt med tid avsatt för pedagogiska diskussioner och för lärande i kollegiet samt ser till att detta ger avtryck i undervisningen. Se vidare under Utvecklingsområdet nedan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektor behöver försäkra sig om att det finns tillräckligt med tid för pedagogiska diskussioner och lärande i kollegiet samt se till att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att rektor inte säkerställer att det sker ett kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen.

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.¹

Granskningen visar att det inte finns en tydlig plan och agenda för kollegialt lärande och för hur det ska ge avtryck i undervisningen. Intervjuade lärare säger att de behöver fler tillfällen för pedagogiska samtal. De inplanerade mötena handlar mycket om elevärenden, enligt lärare. Den halvtimme, som enligt lärare, är avsatt per vecka för kollegialt lärande är för lite. Lärare uppger vidare att de saknar pedagogiska diskussioner och möjligheter att bolla idéer kring undervisningen med varandra. Rektorn säger att det finns cirka en timma per vecka avsatt där lärarna kan diskutera och lära av varandra samt att det dagligen sker i informella möten mellan lärare och mellan rektorn och lärare. Rektorn uppger även att en lärare har regelbundna träffar med andra lärare i kommunen och att all personal har handledning av psykolog var femte vecka.

¹ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr11) 2.2 Kunskaper Riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen rekommenderar att rektor ser till att den tid som finns avsatt verkligen räcker till för pedagogiska diskussioner och att rektor på ett tydligt sätt leder och styr innehållet i de pedagogiska diskussionerna. Rektorn, som också undervisar, bör följa upp att det som diskuteras kan användas i den faktiska undervisningen och ger resultat i elevers lärande.

Elevernas lärande bör sättas i centrum och det kollegiala samarbetet bör inriktas mot specifika syften, exempelvis att utveckla elevers läsförmåga. Lärarna bör ha möjlighet att tillsammans utforma nya och alternativa upplägg och undervisningsmetoder.²

Undervisning

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att undervisningen främjar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värdegrund. Undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Granskningen visar vidare att eleverna får stimulans och utmaningar utifrån sina behov och förutsättningar samt att de utifrån ålder och mognad är delaktiga i utformningen av undervisningen och i sitt eget lärande. För att nå ännu längre med undervisningens kvalitet kan lärarna i samband med att de presenterar syftet med undervisningen även för de yngre eleverna göra kopplingar till läroplanen och kursplanerna på ett sätt som eleverna kan förstå.

² Håkansson, J. & Sundberg, D. (2016) Utmärkt skolutveckling: forskning om skolförbättring och måluppfyllelse, Stockholm: Natur & Kultur, s. 105f, 210ff.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Undervisningen är målfokuserad, varierad och har ett aktivt lärarstöd

Skolinspektionens granskning av Almaröd Friskola visar att undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Enligt samtliga intervjuer och Skolinspektionens lektionsobservationer är lektionerna tydligt strukturerade med en inledning i helklass följt av elevernas eget arbete och en avslutning i helklass. Det finns variation och balans där olika delmoment på lektionerna är kopplade till varandra i ett logiskt och sammanhängande flöde som främjar undervisningens syfte. Rektorn säger att lärarna har fullt fokus på kursplanerna. Intervjuade lärare säger att de förklarar för eleverna varför de ska lära sig olika saker. Lärare uppger även att de har en så kallad kunskapstrappa och planeringar utifrån kursplanerna där de visar eleverna, på ett tydligt och enkelt sätt, vad de ska lära sig. Ett exempel på tydliggörande av syftet är en observerad lektion där eleverna arbetar med samhällsekonomiska samband. Läraren presenterar syftet från kursplanen och åskådliggör det på tavlan. Därefter genomsyras arbetet av att eleverna tränar på att se och förklara olika samhällsekonomiska samband. Någon lärare säger att hen visar elevexempel som får eleverna att förstå vad som krävs för olika betygssteg. Flera intervjuade elever säger att lärarna brukar prata om kunskapskraven. Någon elev säger att läraren visar hur de kan skriva utvecklade texter. Men det finns även någon elev som säger att lärarna aldrig pratar om läroplanen. Det framgår av lärarintervju att lärarna tydliggör målen i läroplanen huvudsakligen för den grupp där de äldre eleverna undervisas. Enligt lärare arbetar eleverna mycket individuellt men även i par och de tränar på att arbeta i grupp. Elever säger att de brukar ha grupparbeten på onsdagar och torsdagar.

På de observerade lektionerna är det tydligt för eleverna vad de ska göra och lärarna ger eleverna aktivt stöd för att komma igång med arbetet. Alla lärare ger delinstruktioner och kontrollerar att eleverna har förstått uppgifterna. Intervjuade elever säger att lärarna går runt och frågar om de behöver hjälp och att de kommer snabbt när elever räcker upp handen. De säger även att alla lärare arbetar på samma sätt, så eleverna förstår. Lärare säger att de har små elevgrupper och att de ofta är två lärare i klassrummet, så de är alltid där och stöttar eleverna. När Skolinspektionen observerar lektioner arbetar eleverna enskilt med samma eller olika uppgifter. Alla observerade lektioner har en gemensam avslutning i helklass och det finns exempel på hur lärare tillsammans med elever sammanfattar lektionen. Lärare säger att de

avslutar lektioner med en genomgång samt att de knyter an till nästa lektion så att det ska bli en röd tråd.

Undervisningen ger eleverna stimulans och utmaningar utifrån varje elevs behov och förutsättningar

Granskningen visar att eleverna får stimulans och utmaningar utifrån sina behov och förutsättningar. Rektorn, elevhälsan och resurspersonal säger att lärarna har höga förväntningar på eleverna. De säger även att lärarna kontinuerligt arbetar med att stärka elevernas självförtroende och självkänsla. Lärarna sätter upp realistiska mål som är anpassade efter individen och de ser varje elev och deras framsteg samt ger uppmuntran kring framstegen. De uppmuntrar eleverna att försöka lösa uppgifterna och ger dem återkoppling både i grupp och individuellt. Intervjuade lärare uppger att de har lärandet i fokus och att de ställer krav på att eleverna ska vara aktiva. De ger hela tiden feedback till eleverna och visar för eleverna att det de gör är viktigt. Vidare säger lärare att de har ett positivt förhållningssätt som får eleverna att känna sig stolta när de lär sig. Enligt elever säger lärarna hela tiden att eleverna kommer att klara sina uppgifter och att lärarna berömmar eleverna. Skolinspektionens lektionsobservationer visar exempel på att lärare stärker elevernas självförtroende och motivation att lära genom att ge direkt återkoppling när eleverna lyckats lösa en uppgift. Lektionsobservationerna visar även att samtliga lärare synliggör att de tror på elevernas förmåga att lära sig och uttrycker positiva förväntningar på eleverna.

Granskningen visar att lärarna anpassar uppgifterna efter elevernas individuella kunskapsnivå. Elever ger exempel på att de kan få lättare uppgifter, exempelvis en lättare bok. Vidare säger elever att de som kan mycket får svårare uppgifter, exempelvis en uppgift i svenska för årskurs 9. Men det är mest i matematik som lärarna ger svårare uppgifter till de som kan mycket, uppger elever. Lärare säger att de har elever som behöver utmaningar och att de exempelvis låtit elever prova att göra nationella prov för årskurs 9. Elever kan fördjupa sig och får då exempelvis öppna och fördjupande frågor, enligt lärare. Skolinspektionen ser många exempel i lektionsobservationer på att undervisningen är individanpassad. Exempelvis får elever arbeta med en uppgift i samhällskunskap på olika nivåer, utifrån sina förutsättningar och elever får individuellt anpassad undervisning i att spela ett musikinstrument.

Eleverna görs delaktiga i utformningen av undervisningen och i sitt eget lärande

Granskningen visar även att eleverna, utifrån ålder och mognad, är delaktiga i utformningen av undervisningen och i sitt eget lärande. Undervisningen innehåller varierande metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna. Lärare, rektorn och elevhälsan uppger att eleverna deltar i planering och

utvärdering efter ålder och mognad. Elever säger att när de ska börja med ett nytt område pratar de i grupp om vad de ska göra och hur de ska arbeta med området. Vidare säger de att de får vara med och planera ibland, att de kan ge förslag på vad de vill göra eller hur de ska arbeta och att läraren brukar tillmötesgå deras förslag. Lärare uppger att elever får ge förslag på hur de ska arbeta och i vilken ordning de ska göra veckans uppgifter. Vidare säger lärare att de stämmer av med eleverna vad de lärt sig under veckan och planerar det fortsatta arbetet utifrån dessa avstämningar. Enligt elever skriver de en utvärdering varje vecka, som läraren kommenterar och ibland får de utvärdera lektioner.

Vidare visar granskningen att undervisningen innehåller olika sätt för eleverna att reflektera över sitt lärande. Intervjuade lärare säger att de, med utgångspunkt i varje elevs förmåga, ställer öppna frågor där elever får använda och spinna vidare på den kunskap de har. Elever säger att läraren flera gånger i veckan visar var de ligger till i olika ämnen. Då pratar eleverna med läraren om vad som varit bra och vad de behöver förbättra och eleverna förstår vad de kan och vad de behöver jobba mera med. Elever uppger vidare att de får utvärdera sin egen insats varje vecka och att läraren sedan kommenterar deras utvärdering. Lärare säger att elever får reflektera över sitt eget lärande genom att de visar eleverna vad de kunde när de började med ett område och jämför med vad de kan efter att ha arbetat med området. Lärare säger även att de ger elever uppgifter där eleverna kan se progressionen i sitt lärande och att de då utvärderar sitt eget lärande. Vidare uppger lärare att eleverna skriver i sin loggbok varje vecka och att det är ett konkret exempel där eleverna väldigt tydligt kan se hur de kommit vidare. Någon lärare säger att hen alltid läser loggboken tillsammans med eleven som skrivit och då reflekterar eleven och läraren tillsammans kring elevens lärande. Rektorn uppger att eleverna reflekterar över sitt lärande varje fredag då de arbetar med ett utvärderingsschema. På lektioner i idrott och hälsa reflekterar eleverna i slutet av varje lektion kring hur deras individuella resultat förbättrats sedan tidigare, enligt resurspersonal.

Lärare och representanter för elevhälsan ger ett flertal exempel på att eleverna får använda olika strategier för sitt lärande. Det kan vara olika strategier för att lösa en matteuppgift eller olika strategier för att läsa och förstå en text, olika sätt att träna glosor och att välja att använda dator eller att skriva på papper. Vidare får elever visa olika strategier för varandra och tipsa varandra om olika sätt att lära sig något. Elever säger att de kan välja hur de vill arbeta på matematiken. På de lektioner Skolinspektionen observerat finns också exempel på att lärare uppmuntrar elever att tänka på olika sätt, och att använda olika lärverktyg som bildstöd eller stöd som finns på elevens bänk eller på väggen. Exempel finns även på att läraren tillsammans med elever sammanfattar lektionen och därigenom ger eleverna möjlighet att reflektera

över sitt lärande. Representanter för elevhälsan säger att lärarna arbetar med att elevernas ansvar för sitt eget lärande ska öka med åldern.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer följande: skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att det på Almaröd Friskola finns ett samlat arbete med att skapa studiero och att lärarna, med gott resultat, vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö. Granskningen visar även att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet. Arbetet bygger på en analys av hur eleverna upplever trygghet och studiero på skolan. Vidare har personalen ett gemensamt förhållningssätt i arbetet med att skapa trygghet och studiero. Eleverna är delaktiga i arbetet med att skapa trygghet och studiero.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Det finns ett samlat arbete med att skapa studiero

Skolinspektionens granskning visar att det på Almaröd Friskola finns ett samlat arbete med att skapa och bibehålla studiero. Skolinspektionens lektionsobservationer och samtliga intervjuer vittnar om att eleverna kan arbeta ostört under lektionerna. På Skolinspektionens frågor om hur de gör på skolan för att åstadkomma studiero är svaren entydiga. Intervjupersonerna säger att all personal har en tydlig samsyn kring hur de arbetar för att skapa studiero, en samsyn som genomsyrar allt arbete på skolan. Lärare säger att de har en extrem tydlighet med vilket beteende som accepteras och en tydlighet kring hur de vill ha det i klassrummet. Det är tydliga ramar och strukturer som tillämpas. Lärarna har samma förhållningssätt om någon stör eller bryter mot regler. Samtliga intervjuer visar även att eleverna varit med och tagit fram ordningsreglerna. Intervjuade elever säger att de är med och tar fram ordningsreglerna en gång om året. Då går de igenom ordningsreglerna med en lärare

och får skriva på baksidan av pappret med reglerna om de vill förändra något. Elever säger även att de fått lämna förslag på hur lärarna ska agera om det händer något och att lärarna brukar lyssna på deras förslag. Lärarna är stränga på ett bra sätt, säger elever, de vidtar åtgärder om någon stör och det hjälper. Intervjuade representanter för elevhälsoteamet och resurspersonal säger att alla lärare gör på samma sätt, att det är tydlighet och struktur på lektionerna. Rektorn och resurspersonalen uppger att de alltid ligger steget före, så att de inte ska behöva vidta åtgärder.

Det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet

Granskningen visar även att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet. Arbetet bygger på en analys av hur eleverna upplever tryggheten på skolan. Analysen gör rektor utifrån uppföljning av elevenkäter, rektors samtal med elevgruppen om trygghet och kontinuerlig kommunikation mellan rektor och personal kring elevernas trygghet. Personalen har ett gemensamt förhållningssätt i arbetet med att skapa trygghet och eleverna är delaktiga i det arbetet.

Intervjuade elever säger att de är trygga på skolan. Det finns alltid vuxna i närheten, även på rasterna och det brukar inte hända något för det finns alltid lärare som håller koll, enligt eleverna. Enligt samtliga intervjuer och Skolinspektionens observationer ser lärarna till att varje elev, inför rasten, bestämmer vad hen ska göra på rasten och med vem hen ska vara. Personalen ser sedan till att eleverna håller fast vid det de planerat för rasten. Personal finns alltid i korridoren när elever går ut på rast och annan personal tar emot eleverna när de kommer ut på skolgården. Eleverna uppger vidare att de svarat på flera enkäter där det varit många frågor om trygghet samt att de haft ett möte med rektorn där de pratat om trygghet. Rektorn uppger att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan. Det handlar mycket om rutiner och det ovan beskrivna gemensamma förhållningssättet. Lärare säger att de har ett gemensamt förhållningssätt och att de pratar mycket med eleverna och att eleverna vet vad som förväntas av dem. Det finns till exempel alltid en vuxen i omklädningsrummet och en annan vuxen som tar emot eleverna när de går in i idrottshallen. Intervjuade resurspersoner säger att personalen diskuterar det gemensamma förhållningssättet på sina möten. Det handlar om att det ska vara ständig vuxennärvaro, både inne och ute. Den stora vuxennärvaron ingår i konceptet och den skapar en trygghet både för elever och för vuxna, säger resurspersoner.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att rektor analyserar eventuella skillnader i betyg i olika ämnen/årskurser samt mellan resultat på nationella ämnesprov och terminsbetyg. Granskningen visar att rektor ser till att lärarna gör likvärdiga bedömningar men rektor ger inte lärarna tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra sina betyg.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Rektor analyserar skillnader i betygssättningen

Skolinspektionens granskning visar att rektor analyserar eventuella skillnader i betygssättningen och diskuterar detta med lärarna. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att rektorn analyserar och diskuterar resultaten på nationella prov i jämförelse med lärares omdömen eller betyg. Rektorn framhåller att hon diskuterar betygssättning med lärarna och att de lärare som undervisar i gruppen även diskuterar bedömning och betygssättning med varandra. Intervjuade lärare säger att de rättar de nationella proven själva och diskuterar bedömningen med en kollega om de känner sig osäkra. En lärare säger att resultaten på nationella prov ofta stämmer med lärarens bedömning av elevens kunskaper i ämnet.

Rektor ser till att lärarna gör likvärdiga bedömningar men ger inte tillräckliga förutsättningar för kvalitetssäkring av betyg

Granskningen visar att rektorn ser till att lärarna gör likvärdiga bedömningar. Rektorn säger att hon säkerställer att lärarna använder Skolverkets bedömningsstöd och matriser för bedömning och betygssättning. Intervjuade lärare säger att de använder Skolverkets bedömningsmatriser. Som framgår ovan, diskuterar lärarna bedömning och betygssättning med varandra och med rektorn.

Granskningen visar att rektor ger vissa, men inte tillräckliga, förutsättningar för lärarna att kvalitetssäkra betygssättningen. Mot denna bakgrund lyfter Skolinspektionen fram kvalitetssäkring av betyg som ett utvecklingsområde. Se motivering till detta under rubriken Utvecklingsområde, nedan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektor behöver ge lärare ytterligare förutsättningar att kvalitetssäkra sina betyg genom att samverka med annan skola.

Skolinspektionens granskning visar att rektor inte ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina betyg genom samverkan med annan skola som har motsvarande årskurser.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Läroplanen anger att betyget ska uttrycka i vad mån den enskilde eleven har uppnått de nationella kunskapskrav som finns för respektive ämne. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika kunskapskrav för olika betygssteg. Vidare ska läraren vid betygssättningen utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper.³

Almaröd Friskola har, enligt lärare och rektorn, ingen samverkan kring bedömning och betygssättning med någon annan skola med samma årskurser. Intervjuade lärare säger att det skulle vara bra för dem att samverka med andra skolor kring bedömning och betygssättning och rektorn säger att det kan vara ett förbättringsområde.

³Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr11)
Övergripande mål och riktlinjer 2.7 Bedömning och betyg.

Enligt Skolverkets allmänna råd bör rektorn skapa förutsättningar för att främja lärarnas arbete med att sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med att sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Det innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer.⁴

Även om lärarna på Almaröd Friskola ges vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina betyg, bland annat genom utrymme att diskutera bedömning och betygssättning med varandra och med rektor, visar granskningen också att lärarna behöver samverka kring bedömning och betygssättning med lärare på någon annan skola. Skolinspektionen rekommenderar därför att rektor ser till att regelbundna diskussioner kring bedömning, omdömen och betyg kommer till stånd mellan samtliga lärare på Almaröd Friskola och lärare på någon annan skola för att säkerställa att lärare gör likvärdiga bedömningar och har förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

⁴ Skolverkets allmänna råd med kommentarer (2018) Betyg och bedömning, s 15, 22 och 23.

På Skolinspektionens vägnar

X Cecilia Kjellman

Enhetschef
Signerat av: Cecilia Kjellman

X Eva Bergenlöv

Föredragande
Signerat av: Eva Bergenlöv

I handläggningen av ärendet har även utredare Annika Welinder och Andrés Brink medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 1 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning har skolan ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 23 och 24 oktober 2018. Besöket genomfördes av Eva Bergenlöv och Annika Welinder.

Almaröd Friskola ligger i Skivarp i Skurups kommun. Huvudman för skolan är Almaröd Friskola AB med organisationsnummer 556609-6227. På skolan finns totalt 13 elever i årskurserna 3–6. Skolan leds av en rektor som även undervisar i engelska. På skolan finns ytterligare fyra lärare och tre resurspersoner.